

VERNÁ CIRKEV (2TES 2,13 – 3,18)

ZÁKLADNÝ VERŠ

Tak teda, bratia, pevne stojte a držte sa podania, ktoré ste prijali či už naším slovom, či listom. (2Tes 2,15 SEkP)

ZÁKLADNÁ MYŠLIENKA

Aj keď máme veľa krásnych zaslúbení do budúcnosti, stále žijeme na zemi, kde vládne hriech. Ako jednotlivci i ako cirkev musíme čeliť každodenným problémom a zápasom. Niečo podobné prežívala aj cirkev v Tesalonike.

Cirkev sa podobá rastline. Ak rastlina nerastie, zomiera. Jej trvalý rast a premena sú súčasťou Božieho plánu. Podobne zomiera aj cirkev, ktorá sa nemení a nerastie. Nie každá zmena je však pozitívna. Niektoré životné zmeny nás môžu odvieŕť z cesty, po ktorej nás chce Boh viesť. Ako adventisti siedmeho dňa musíme byť zvlášť opatrní, pretože poslanstvo, ktoré chceme a máme niesť svetu, dnes nikto iný nehlása! To nie je dôvod na pýchu alebo nadradenosť, ale na uvedomenie si veľkej zodpovednosti, ktorú máme ako spoločenstvo – či už laici, alebo duchovní.

Prostredníctvom zjavenia a pôsobenia Ducha Svätého vedie Boh cirkev k hlbšiemu poznaniu jeho vôle. Vedomie Božieho vedenia v minulosti môže cirkev bezpečne previesť zradnými vodami rôznych zmien. Práve tejto téme Pavol venuje záverečné slová adresované tesalonickým kresťanom.

VYVOLENÍ NA SPASENIE

My však sme povinní ustavične ďakovať Bohu za vás, bratia Pánom milovaní, že si vás Boh vyvolil ako prvých na spásu a posvätil Duchom a vierou v pravdu. K tomu vás povolal i naším evanjeliom, aby ste získali slávu nášho Pána Ježiša Krista. Tak teda, bratia, pevne stojte a držte sa podania, ktoré ste prijali či už našim slovom, či listom. Ale sám náš Pán Ježiš Kristus a Boh, náš Otec, ktorý si nás zamiloval a v milosti nám dal večnú útechu a dobrú nádej, nech poteší vaše srdcia a upevní ich v každom dobrom skutku a slove. (2Tes 2,13–17 SEkP)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Jazykový štýl tejto časti nám pripomína modlitbu na začiatku prvého listu do Tesaloníky. Zdá sa, akoby sa Pavol vrátil tam, kde začal. Vytvoril tým prirodzený záver oboch svojich listov. Vyjadruje svoju túžbu, aby veriaci z Tesaloníky nezišli zo správnej cesty, na ktorú sa vydali.

Praktický život tesalonických kresťanov bol pre Pavla dôkazom toho, že Boh si ich „vyvolil na spásu“. Spasenie je dar, ktorý sa v živote veriaceho človeka uskutočňuje prostredníctvom posvätenia Duchom a vierou v pravdu. Život kresťana je niečo viac než len subjektívne skúsenosti; je to život pevne zakotvený v pravde.

Pavlovi ide o to, aby sa tesalonickí držali toho, čo ich učil slovom a listom. Ako ľudia máme sklon po čase upustiť od toho, čoho sme sa držali. Preto je potrebné, aby nám niekto stále pripomínal a upevňoval nás v našej viere – či už prostredníctvom duchovného vzdelávania, alebo kázania. V ranej cirkvi hrala veľkú úlohu ústna tradícia. Jej výhodou – v porovnaní s písomným záznamom – je menšie riziko neúmyselného skreslenia. Tón hlasu, gestá a možnosť prípadného vysvetlenia sprostredkovávajú posolstvo lepšie než písaný text. Práve preto je forma kázania stále prínosná a zmysluplná.

Písomná tradícia má tú výhodu, že hrozí menšie zámerné prekrútenie zo strany tých, ktorí by chceli evanjelium použiť na vlastné účely. Písané slovo je bezpečná a nemenná norma, podľa ktorej môžeme merať učenie a kázanie. V novozákonnej knihe Skutky apoštolov čítame o berejských kresťanoch, ktorí rozumne spojili počúvanie hovoreného posolstva s dôkladným skúmaním Písma. (Sk 17,11)

APLIKÁCIA

- **Ešte raz si prečítaj biblický text na dnešný deň. Aj dnes sa stretávame s rôznymi vplyvmi, ktoré sa nás snažia odvrátiť od pravdy. Premýšľaj o tom, ako sa mení tvoj duchovný život. Pozoruješ v ňom vzostupnú alebo zostupnú tendenciu? Aký smer má tvoj život?**

V BEZPEČÍ PRED NEPRIATEĽOM

Napokon, bratia, modlite sa za nás, aby sa Pánovo slovo rýchlo šírilo a oslavovalo všade tak ako u vás, aby sme boli vytrhnutí z moci nečestných a zlých ľudí. Ved' všetci nemajú vieru. No verný je Pán, ktorý vás utvrdí a ochráni pred zlom. Dôverujeme vám v Pánovi, že konáte a budete konať, čo vám prikazujeme. A Pán nech vedie vaše srdcia k Božej láske a ku Kristovej trpezlivosti. (2Tes 3,1–5 SEkP)

Pavol začína tento text prosbou o modlitby (podobne ako v 1Tes 5,25), aby sa evanjelium ďalej šírilo. Prosí tiež o modlitby za to, aby bol vytrhnutý od zlých ľudí. (v. 2) Tento výraz naznačuje, že myslí na konkrétnych ľudí, ktorých adresáti jeho listov poznajú.

Následne Pavol použije malú slovnú hračku. (2Tes 3,2.3) Nie všetci ľudia majú „vieru“ (dôveru, vernosť Bohu), ale Pán je „verný“ (môžeme sa naňho vždy spoľahnúť). Tento verný Pán má moc ochrániť nás pred tým najväčším nepriateľom. Niektoré biblické preklady tu hovoria o ochrane „od zlého“. Môže to vyvolať dojem, že nás chce chrániť pred všetkým, čo by mohlo byť zlé. Grécky text tu používa mužský rod a člen, čím odkazuje konkrétne na „toho, ktorý je zlý“, teda na satana. Preto niektoré preklady používajú na zdôraznenie tejto myšlienky veľké písmeno Z.

Pre mnohých ľudí (vrátane kresťanov) je dnes predstava reálneho satana úplne smiešna. Podľa nich ide len o mýtus, pozostatok nevedeckých a poverčivých predstáv z minulosti. Domnievajú sa, že dobro a zlo sú len pojmy, ktorými označujeme fungovanie princípu príčiny a následku. Pre iných sú dobro a zlo len kultúrne podmienené koncepty, ktoré vychádzajú z určitého prostredia, doby a miesta.

Biblia jasne hovorí, že satan je reálna bytosť. Paradoxne mu vyhovuje, že v niektorých častiach sveta ho považujú za mýtus, prípadne si ho predstavujú ako čerta s kopytami a chvostom. Takéto karikatúry vedú k tomu, že ľudia neveria, že existuje. A to je práve to, o čo mu ide.

Pavol počíta s existenciou satana. Pripomína dobrú správu, že aj keď je satan silnejší ako my, Pán je ešte silnejší. V jeho rukách sme úplne v bezpečí.

V závere tohto textu Pavol vyjadruje plnú dôveru, že jeho priatelia v Tesalónike zotrávajú na správnej ceste navzdory nepriateľstvu zo strany ľudí a satana. Praje im, aby Pán viedol ich „srdcia k Božej láske a ku Kristovej trpezlivosti“.

- **Pavlove listy prinášajú povzbudenie tým, ktorí prežívajú trápenie. Hovoria o viere, nádeji a istote. Potrebuješ v súčasnosti takéto povzbudenie? Poznáš niekoho, koho by si mohol povzbudiť?**

OSOBNÉ
ŠTÚDIUM

APLIKÁCIA

AUTORITA PÍSMO A TRADÍCIA

Prikazujeme vám, bratia, v mene nášho Pána Ježiša Krista, aby ste sa stránili každého brata, ktorý žije neporiadne, a nie podľa podania, ktoré ste prijali od nás. Sami totiž viete, ako nás treba napodobňovať, pretože sme nežili medzi vami neporiadne. Chlieb sme od nikoho zadarmo nejedli, ale dňom i nocou sme ťažko a namáhavo pracovali, aby sme neboli na ťarchu nikomu z vás... Ak niekto neposlúchne naše slovo v tomto liste, toho si poznačte a nestretávajte sa s ním, nech sa hanbí. (2Tes 3,6–8.14)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

V dobe pozemského pôsobenia Ježiša Krista Nový zákon ešte neexistoval. Bibliu jeho súčasníkov boli spisy, ktoré dnes označujeme za Starý zákon. Ježišovi nasledovníci už vtedy poslušne prijímali jeho hovorené slovo. (Mat 7,24–27) V nasledujúcich rokoch cirkev považovala Ježišove slová a jeho osobný príklad za záväzné. (1Tes 4,15; Sk 20,35; 1Kor 11,23–26) Apoštolovia boli Duchom Svätým vedení k tomu, aby dokázali tieto Ježišove slová a činy správne interpretovať. (Ján 15,26.27; 16,13–15) Už počas života prvej generácie kresťanov začali spisom apoštolov prisudzovať rovnakú autoritu ako posolstvu starozákonných prorokov. Tiež ich označovali za „Písmo“. (2Pet 3,2.16)

Slovo „tradícia“ nebolo v Pavlovej dobe vnímané negatívne. Väčšinou odkazovalo na pripomínanie si posolstva Ježiša Krista a apoštolov. V tomto duchu mala „tradícia“ rovnakú autoritu ako Písmo.

Na záver svojho druhého listu do Tesaloniky Pavol čitateľom prikazuje, aby žili „podľa podania, ktoré ste prijali od nás“. (v. 6) Slovo, ktoré je tu preložené ako „podanie“, znie v gréckom origináli „paradosis“ – tradícia. (Pozri napr. Mat 15,2.3.6; 1Kor 11,2; Gal 1,4.) Súčasťou kresťanskej „tradície“ neboli pre tesalonických kresťanov len Pavlove listy, ale tiež jeho príklad a slová, ktoré mali nasledovať. To, že Pavol práve v Tesalonike namáhavo pracoval, aby si zaistil živobytie, nemali vnímať len ako prejav jeho úprimného záujmu o nich (1Tes 2,9), ale ako príklad, kresťanskú „tradíciu“, podľa ktorej sa mali vo svojom živote riadiť.

APLIKÁCIA

- Z dnešného textu je zrejmé, aké dôležité bolo Pavlovo praktické správanie pre prvých kresťanov. Aj keď jeho posolstvo malo svoj pôvod u Pána (Gal 1,1), nikdy sa nesnažil presviedčať len silou slov a argumentov, ale aj svojím osobným príkladom. Do akej miery pravda, ktorej veríš a o ktorú sa delíš s inými, ovplyvňuje tvoj život? Akú „tradíciu“ predstavuješ a odovzdávaš svojím konaním ďalšej generácii alebo ľuďom okolo seba?

KTO NECHCE PRACOVAŤ, NECH NEJE!

Nie že by sme na to nemali právo, ale aby sme boli pre vás vzorom, ktorý máte napodobňovať. A keď sme boli u vás, prikazovali sme vám: Ak niekto nechce pracovať, nech ani neje! Počúvame totiž, že niektorí medzi vami žijú neporiadne, nič nerobia, ale zaoberajú sa zbytočnosťami. Takým prikazujeme a napomíname ich v Pánovi Ježišovi Kristovi, aby pokojne pracovali, a tak jedli svoj chlieb. (2Tes 3,9–12 SEKP)

V týchto veršoch Pavol aplikuje „tradíciu“ svojho vlastného konania na špecifickú situáciu. Časť členov tesalonického zboru viedla záhaľčivý život. Pavol sa o nich zmienil už vo svojom prvom liste (1Tes 4,11.12 a 5,14), kde ich láskavo napomenul. Tentoraz sa vyjadruje oveľa tvrdšie a prísnejšie.

Vo svojom prvom liste Pavol pripomenul, že aj keď mal nárok na finančnú podporu a ich starostlivosť, radšej sám usilovne pracoval, aby nebol nikomu na ťarchu. (1Tes 2,9) Dal tak svojim bratom a sestram príklad lásky. V druhom liste dodáva, že tým dal zároveň príklad, ako sa má každý podľa svojich možností starať o naplnenie svojich potrieb. (2Tes 3,8) Svoje správanie radšej vysvetlil, aby nedošlo k nedorozumeniu. Počas svojho krátkeho pobytu v Tesalonike opakovane zdôrazňoval (ako naznačuje imperfektum použitého slovesa), že kto nechce pracovať, nemá nárok na to, aby ho niekto živil.

Pavol tým nechce povedať, že sa nemáme starať o tých, ktorí sú v núdzi a nedokážu sa o seba postarať. Veď sám Ježiš nám dal silný príklad súcitu s tými, ktorých životné okolnosti priviedli do biedy a bezmocnosti. Apoštol kritizuje tých, ktorí sa rozhodli dobrovoľne zaháľať. Namiesto užitočnej práce sa plietli do toho, čo vôbec nebolo ich starosťou. (2Tes 3,11) Skrátka, niektorí kresťania si obľúbili viac pohodlie ako život služby naplnený usilovnou prácou. Možno trávili čas hlbokými rozpravami o teológii alebo správaní iných a nestarali sa o vlastné zabezpečenie. Pavol im preto prikazuje „v Pánovi Ježišovi Kristovi“, aby nasledovali jeho príklad. Až keď budú viesť poriadny život, majú nárok učiť iných. (2Tes 3,12)

- **Niekedy nám pripadá čudné, že už prvá generácia kresťanov musela riešiť toľko problémov so svojimi členmi. Nemáš niekedy naivné predstavy o tom, že dnešná cirkev a tvoj zbor by mali byť spoločenstvom dokonalých ľudí? Nemáme sa však uspokojiť s konštatovaním, že nijaké spoločenstvo ľudí nie je dokonalé. Ako môžeme byť s Božou pomocou tými, ktorí prinesú do spoločenstva niečo pozitívne a posväcujúce?**

OSOBNÉ
ŠTÚDIUM

APLIKÁCIA

LÁSKA A JASNÉ PRAVIDLÁ

Vy však, bratia, neochabujte v konaní dobra. Ak niekto neposlúchne naše slovo v tomto liste, toho si poznačte a nestretávajte sa s ním, nech sa hanbí. Nepokladajte ho však za nepriateľa, ale napomínajte ho ako brata. (2Tes 3,13–15 SEkP)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Otázka cirkevnej disciplíny je pre mnohé zbory veľmi ťažká záležitosť. Člen, voči ktorému bola uplatnená cirkevná disciplína, má v zborovom spoločenstve svoju rodinu a blízkych priateľov. Niektorí preto odmietajú akékoľvek disciplinárne riešenie problémov. Iní by zas prísne potrestali aj to najmenšie zlyhanie. Ako nájsť správny postoj ku kresťanom, ktorí nežijú podľa Božej vôle? Mat 18,15–17 predstavuje jasný a jednoduchý postup. Prvým krokom je osobný rozhovor medzi štyrmi očami. Z kontextu je zrejmé, že cieľom tohto rozhovoru je odpustenie a zmierenie. (Mat 18,21–35) Ako druhý krok by mal ten, komu bolo ublížené, vziať so sebou jedného alebo dvoch ďalších ľudí, aby sa predišlo nerozumeniu v tom, čo ktorá strana vlastne hovorí. Až keď boli v úprimnej snahe podniknuté tieto dva kroky, celý problém sa má predstaviť spoločenstvu cirkvi (zboru). Ak ani na výzvu cirkvi tento človek nezareaguje pokáním a nápravou, ostatní ho majú považovať za „pohana alebo mýtnika“. (Mat 18,17)

V tom spočíva problém. Čo vlastne znamená, že k niekomu sa máme správať ako k pohanovi a mýtnikovi? K dispozícii máme dve odlišné odpovede. Na jednej strane mohol Ježiš vyzvať svojich nasledovníkov, aby sa týchto ľudí stránili, ako sa Židia stránia pohanov a mýtnikov. Na druhej strane to môže byť výzva správať sa k nim tak, ako sa Ježiš správal k pohanom a mýtnikom – teda so súcitom a s odpustením.

Aj po stáročiach máme problém s tým, ako múdro a správne aplikovať toto Ježišovo nariadenie (Mat 18) a Pavlovu výzvu do Tesaloniky (2Tes 3). Ani dvaja ľudia nie sú úplne rovnakí. V niektorých prípadoch sa odpustenie dotkne srdca hriešnika tak výrazne, že ho privedie k ľútosti a zmiereniu. Inokedy človek zareaguje len na láskavú, ale jasnú a nekompromisnú konfrontáciu jeho správania s pravidlami a na dôsledky svojho nesprávneho konania. Práve preto v rámci Cirkvi adventistov s.d. nemá Generálna konferencia (najvyšší administratívny orgán cirkvi) právo nikoho vylúčiť a zbaviť členstva. Tento citlivý proces sa dá múdro realizovať len v spoločenstve zboru, ktorý svojich členov dobre pozná. Vyžadovanie dodržiavania pravidiel sa nesmie zneužívať. Podľa Pavlových slov vo verši 15 aj k tomu, koho cirkev napomína, sa máme správať ako k členovi rodiny. Aj ten, kto zablúdil a zhrešil, je stále bratom, za ktorého Kristus zomrel. (Rim 14,15; 1Kor 8,11)

APLIKÁCIA

- **Aké skúsenosti máš s uplatňovaním disciplíny v cirkvi? Ako sa tebe a tvojmu zboru darí udržiavať rovnováhu medzi jasným odsúdením hriechu a prijatím hriešnika?**

PODNETY NA ZAMYSLENIE

„Veriacich v Tesalonike veľmi znepokojovali fanatickí blúzniví učители. ‘Lebo počúvame, že medzi vami niektorí žijú neporiadne, nič nerobia, iba sa zháňajú za zbytočnosťami.’ (2Tes 3,11) Cirkevný zbor bol správne zorganizovaný, mal svojich kazateľov a diakonov. Boli tam však aj niekoľkí vzdorovití jednotlivci, čo sa zodpovedným predstaviteľom cirkvi nechceli podriadiť.“ (SA 158; AA 261)

„Apoštol za svojho pôsobenia v Tesalonike nebol kvôli obžive celkom odkázaný na prácu svojich rúk. Keď sa neskôr v liste veriacim vo Filipách zmieňoval o svojich skúsenostiach v tomto meste, s uznaním spomenul aj dary, ktoré počas svojho pobytu od nich dostal. ‘Ved’ aj do Solúna ste mi raz aj druhý raz poslali, čo som potreboval.’ (Fil 4,16) No napriek tejto pomoci snažil sa byť tesalonickým veriacim príkladom usilovnosti, aby nikomu nedal dôvod obviniť ho z chamtivosti. Svojím počínaním chcel pokarhať tých, čo vo svojej zaslepanej horlivosti znevažovali telesnú prácu.“ (SA 209; AA 348.349)

„Zvyk podporovať mužov a ženy v ich záhaľke súkromnými darmi alebo cirkevnými peniazmi utvrdzuje týchto ľudí v ich hriešnych návykoch. Mali by sme sa toho jednoznačne vyvarovať. Každý človek by mal byť vychovávaný a vedený k nejakej praktickej a užitočnej práci. Všetci by mali ovládať nejaké remeslo. Nemusí to byť len výroba stanov; môže to byť čokoľvek iné. Všetci by mali byť vedení k tomu, aby sa venovali nejakej zmysluplnej činnosti. Boh je ochotný a pripravený rozmnožiť schopnosti tých, ktorí sa budú vzdelávať v potrebných zručnostiach.“ (7BC 912)

NÁMETY NA SPOLOČNÉ PREMÝŠĽANIE

- Ako sa vám ako spoločenstvu darí držať sa „starých právd“ a zároveň byť otvorení novým poznatkom, ktoré by vám mohol Boh poskytnúť? Ako zistíme, že „nové svetlo“ je skutočne „svetlo“ a nie klam?
- Ako by sme mali pristupovať k tým, ktorí sa v cirkvi stále na niečo sťažujú a stále riešia problémy iných? A zároveň, ako citlivo vnímať hlasy, ktoré upozorňujú na skutočné a dôležité problémy?
- Pokúste sa zhrnúť posolstvo oboch Pavlových listov do Tesaloniky a formulovať, v čom sú aktuálne pre našu dobu a situáciu.

ZHRNUTIE

Dva listy, ktoré apoštol Pavol adresoval zboru v Tesalonike, sú pre nás inšpiráciou, ako má cirkev žiť v ťažkých obdobiach. Aj keď žijeme v inej dobe a inom prostredí, vyjadrené princípy majú trvalú platnosť, pretože za nimi stojí večný Boh.